

Ambtenaren zijn vertrokken vanwege een debat over oude bosgroeiplaatsen.
Rechts gedeputeerde Harold Zoet. © IVN Helmond / Foto Freddy Schinkel

Conflict op provinciehuis loopt hoog op: ambtenaren nemen ontslag om natuurplannen BBB-gedeputeerde

Ambtenaren van de provincie Gelderland hebben grote zorgen over het natuurbeleid van BBB-gedeputeerde Harold Zoet. Het conflict is zo hoog opgelopen dat sommigen ontslag hebben genomen. „Wat men wil, kán helemaal niet.”

Albert Heller

17 december 2025, 06:30 **Laatste update: 10:39**

De kwestie draait om zogenoemde oude bosgronden. Dat zijn kleine natuurgebieden met een provinciaal beschermde status. Maar als het aan Zoet ligt, raken veel van die gebiedjes hun status kwijt: 1700 van de 2300 hectare zijn niet bijzonder genoeg om beschermd te worden.

De gedeputeerde wil het mogelijk maken om op deze grond woningen, kazernes of stroomkastjes te bouwen. Dit terwijl een extern rapport stelt dat minimaal 65 procent van de bosgroeiplaatsen wél bescherming verdient.

Woensdag moeten Provinciale Staten een besluit nemen over het onderwerp. Het zorgt al ruim een jaar voor oplopende spanningen op de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Het externe rapport speelt daar een belangrijke rol in.

Wil je elke dag de Dagelijkse nieuwsbrief van De Gelderlander ontvangen via e-mail?

Rapport heeft niet gewenste uitkomst

Zoet stuurde dat rapport niet aan Provinciale Staten. Toen Statenlid Sylvia van Amerongen (GroenLinks) er toch van hoorde, vroeg ze ernaar. Ze kreeg het alsnog.

Eerst grotendeels zwartgelakt, later volledig. „Die had ik meteen moeten krijgen”, oordeelt Van Amerongen.

Uit een mailwisseling die in handen van deze krant is, blijkt echter dat Zoet ontstemd was over de inhoud van het document én de interpretatie van de medewerkers. Er bleef zoveel bos beschermd dat er in zijn ogen te weinig locaties overbleven die bebouwd konden worden. En dus kwam er de opdracht aan ambtenaren om dan maar nieuwe criteria te formuleren.

Uit de duim gezogen

Toen deze dat weigerden omdat ze ervan overtuigd zijn dat een groot deel van de gebieden wél beschermd moet worden, bereikte het conflict een hoogtepunt. „Wat men wil, kan helemaal niet”, zegt een inmiddels opgestapte ambtenaar tegen deze krant.

Uiteindelijk zijn er wel soepele normen bedacht. Bijvoorbeeld dat een bosje minimaal 1 hectare moet zijn om bijzonder te zijn.

De provincie ontkent niet dat ook kleinere bosjes heel bijzonder kunnen zijn. Maar er zijn nu eenmaal normen nodig om te zorgen dat een flink deel van de gebieden de beschermde status verliest.

„Toen we vroegen hoe men aan deze criteria kwam, werd een duim langs een mond gehaald en omhoog gestoken. Dit was duidelijk uit de duim gezogen”, zo vertelt een van de ambtenaren. Een ander bevestigt dit.

‘Niet nodig voor besluitvorming’

In een reactie op vragen van deze krant laat een woordvoerder van gedeputeerde Harold Zoet weten dat er niet bewust een rapport is achtergehouden voor Statenleden. „Aanvankelijk is de inschatting gemaakt dat dit document niet nodig zou zijn voor besluitvorming.” Op de opgestapte medewerkers wil hij niet reageren. Op de vraag of het niet vreemd is dat een gedeputeerde criteria laat aanpassen naar een gewenst resultaat, zegt de woordvoerder: „Het gaat hier om interne beeldvorming, waarbij het vanzelfsprekend is dat verschillende opties worden besproken.”

Lees ook:

[Ambtenaren die opstappen om kleine bosgebieden? Hoe zit dat?](#)

Gelderland wil de regels rond kleine bosgebieden versoepelen. Zeer tegen de wil van eigen ambtenaren. Die zeggen dat het helemaal niet kan. © Rob Voss

Ambtenaren die opstappen om kleine bosgebieden? Hoe zit dat?

Ambtenaren van de provincie Gelderland hebben grote moeite met hoe de provincie omgaat met de bescherming van kleine natuurgebieden. Hoe zit dat nu precies? En hoe erg is het? Zes vragen en antwoorden.

Albert Heller

17 december 2025, 10:20

Waar draait het allemaal om?

Gelderland wil 1700 hectare oude bosgroeiplaatsen niet langer actief beschermen. Die zijn niet bijzonder genoeg, stelt de provincie. Op deze manier kunnen makkelijker vergunningen voor bouwprojecten worden afgegeven. Ambtenaren stellen dat gedeputeerde Harold Zoet hierbij criteria heeft laten verzinnen die niet wetenschappelijk onderbouwd zijn.'

Hoe bijzonder is dit?

Toch wel bijzonder. Maar het past ook in een trend. [Het is niet de eerste keer dat medewerkers botsen met een BBB'er op het provinciehuis.](#) Ook landelijk zijn er voorbeelden van ambtenaren die worstelen met het beleid van hun bestuurder. [Denk aan ambtenaren die het niet eens zijn met het beleid van BBB-minister Femke Wiersma.](#) Ook kon asielminister Marjolein Faber lang geen woordvoerder vinden die voor haar wilde werken.

De Gelderse ambtenaren waarmee deze krant sprak, benadrukken echter: het is niet zo dat ze het als 'linkse ambtenaren' niet eens zijn met rechtse beleidskeuzes, het gaat hen er om dat volgens hen wetenschappelijke inzichten bewust worden genegeerd. Daarom zijn ze opgestapt en dat is best bijzonder, zegt ook bestuursdeskundige John Bijl van het Perikles Instituut.

Waarom wil de provincie dit eigenlijk?

Het simpele antwoord is: dit hebben de coalitiepartijen afgesproken in het coalitieakkoord. Ze willen hiermee meer ruimte geven voor bouwplannen van gemeenten. Die worden nu door de bescherming beperkt, zeggen zij. Onder meer bij Ede en Putten zou de regelgeving nieuwe plannen in de weg zitten.

Volgens verschillende ambtenaren is dat niet zo. In de afgelopen jaren is er altijd een oplossing gevonden als er bij oude bosgronden een bouwplan was. Onduidelijk is ook of er überhaupt door gemeenten over de bescherming is geklaagd.

Overigens: als de plannen doorgaan, moet er nog wél altijd een vergunning worden aangevraagd bij de gemeenten als er bij een bosgebied wordt gebouwd.

Maakt er verder iemand zich nog druk?

Zeker. [Landelijk en regionale organisaties zijn zeer bezorgd over de plannen.](#) Zij vinden dat de bosjes en vooral ook de historische bosbodems bijzonder zijn. Deze moeten dus beschermd moeten worden. Hoewel elke gekapte boom ook straks nog elders gecompenseerd moet worden neergezet, gaat daardoor kostbaar bodemleven verloren, zeggen zij.

Mag het, wat de provincie doet?

Daar is intern dus discussie over geweest. De opgestapte ambtenaren zeggen dat de provincie verplicht is ook deze gebieden actief te beschermen. Volgens een advies van een jurist van de provincie is dat echter niet zo. Er zijn weliswaar wetten die van

de provincie vragen ook deze natuur beschermen, maar dat betekent niet dat de provincie deze gebieden een aparte status moet geven, zegt de jurist.

Niets aan de hand dus?

Dat is ook niet waar. Nederland moet op basis van de Europese natuurherstelverordening de komende jaren juist voor meer en beter bos zorgen. Volgens de jurist bestaat het risico dat als er nu oude bosgronden verloren gaan, die later dubbel gecompenseerd zouden moeten worden als de landelijke plannen bekend zijn.

Chris Backes, hoogleraar Recht, Economie, Bestuur en Organisatie aan de Universiteit Utrecht, snapt daarom heel goed dat ambtenaren voorzichtig willen zijn. „We hebben de komende jaren juist meer natuur nodig. Ik zou als provincie juist eerst willen afwachten waar de overheid mee komt.”

Delen van het Kruisbergterrein in Doetinchem staan ook bekend als oude bosgroeiplaatsen. © Jan van den Brink

Mogen Gelderse bossen en bosjes zomaar worden gekapt of niet?

Vriend en vijand zijn het erover eens: bossen en de plekken waar ooit bossen stonden hebben ‘een unieke waarde’. Toch wil de provincie Gelderland nu een eind maken aan de beschermde status van die bossen om ruimte te maken voor bouwplannen. Tot grote woede van natuurverenigingen en de linkse oppositie.

Albert Heller

26 november 2025, 14:04

Het gaat om ‘oude bosgroeiplaatsen’, gebieden waarvan al sinds 1823 bekend is dat er bos aanwezig is. De provincie biedt deze plekken nu extra bescherming. Het gaat onder meer om grote gebieden op de Veluwe, die inmiddels ook Europees beschermd zijn via het Natura 2000-netwerk. Maar ook om allerlei kleinere bossen buiten die beschermde netwerken.

Zo zijn stukken bos rondom nationaal sportcentrum Papendal bij Arnhem aangemerkt als 'oude bosgroeiplaats'. Dat geldt ook voor kleinere stukjes bos, bijvoorbeeld rond de voormalige gevangenis in Doetinchem. Zelfs kleine strookjes van slechts twee bomen dik, [zoals aan de Haagsteeg in Wageningen](#), vallen onder de bescherming omdat daar al lange tijd bomen staan.

Al die gebieden hebben een unieke waarde, vaak ook in de bodem. Dat zeggen linkse politici, maar ook het Gelderse provinciebestuur, dat bestaat uit BBB, VVD, CDA, ChristenUnie en SGP. Waar linkse partijen die plekken willen beschermen, hebben de coalitiepartijen afgesproken de bescherming van de bosplaatsen juist stop te zetten.

Makkelijker woningen bouwen

Want, zeggen zij, van de 2300 hectare aan bossen, bosjes en hagen is maar 600 hectare echt bijzonder. De rest is dat niet per se. De bomen zijn er bijvoorbeeld vrij jong. Of het zijn naaldbomen, waar de provincie er juist minder van wil. 1700 hectare hoeft niet langer beschermd te worden.

Op die plekken zou dan eenvoudiger gebouwd kunnen worden: woningen, elektriciteitshuisjes of nieuwe bedrijven. Door deze regels weg te halen, kunnen al die plannen makkelijker gerealiseerd worden, schrijft de provincie.

Als er bomen worden gekapt, moeten die wel worden gecompenseerd. Er moeten dus op een andere plek bomen worden geplant.

'Achterhoeks landschap gaat eraan'

Tientallen natuurorganisaties zijn ernstig bezorgd over het voorstel. André Kaminski van de Stichting Achterhoek Weer Mooi vreest dat door de regels veel kenmerkende groene locaties in de Achterhoek verdwijnen. „Zo gaat het Achterhoekse coulisselandschap er helemaal aan. Ik kan er met mijn pet niet bij. Ik ben echt ontzettend kwaad.”

Dat er ook nieuwe bomen worden aangeplant, maakt geen verschil. „Het gaat om die eeuwenoude bosbodems. Als ze dan ter compensatie een paar boompjes in een voormalig maisveld zetten, dat is een wereld van verschil.”

Ook in de politiek is er woede over de plannen. De Partij voor de Dieren heeft mensen opgeroepen te protesteren. Kaminski en twaalf andere sprekers proberen Gelderse politici op andere gedachten te brengen.

'Potentieel hoogwaardige bossen'

Volgens Silvia van Amerongen, Statenlid van GroenLinks, probeert de provincie een probleem op te lossen dat niet bestaat. „Ook nu is het onder voorwaarden mogelijk te bouwen op plekken waar oude bosgroeiplaatsen zijn. Maar dan wordt er wel gekeken wat de waarde is van zo'n gebied.”

Ze wijst op een onderzoeksrapport, dat door de provincie zelf is aangevraagd. Daarin staat dat minimaal 65 procent van de bosgroeiplaatsen 'potentieel hoogwaardige kwaliteit' moet hebben. „Maar die conclusie is gewoon opzijgeschoven”, zegt Van Amerongen.

De Gelderse Staten zullen over enkele weken stemmen over de kwestie.

Lees ook:

['Oude bosjes zijn schatkamers van biodiversiteit en moeten beschermd blijven in Gelderland'](#)

Frans Davelaar van Natuur en Milieu Gelderland. © Natuur en Milieu

‘Oude bosjes zijn schatkamers van biodiversiteit en moeten beschermd blijven in Gelderland’

OPINIE

De provincie Gelderland wil de bescherming van oude bosgroeiplaatsen opheffen. Frans Davelaar, directeur van Natuur en Milieu Gelderland roept in een open brief op de bres te blijven staan voor ‘de schatkamers van biodiversiteit’.

Frans Davelaar

21 januari 2025, 17:45 **Laatste update: 21 januari 2025, 17:46**

Het provinciebestuur van Gelderland is van plan om de beschermde status van oude bosgroeiplaatsen op te heffen. Deze bescherming is juist ruim een jaar geleden vastgelegd, vanwege de grote waarde ervan deze gebieden.

Natuurherstel

Oude bosgroeiplaatsen zijn gebieden die tenminste sinds 1832, het publicatiejaar van de eerste kadastrale kaart, onafgebroken zijn aangeduid als bosgebied. Het belang hiervan zit vooral in de bosbodem die bijna 200 jaar onaangetast is gebleven. Deze bodems vormen schatkamers van biodiversiteit en zijn een belangrijke basis voor natuurherstel. Schimmels, zaden, sporen, bodemdieren – het belang ervan kan niet voldoende worden benadrukt. Dit is zelfs het geval als de bomen zelf niet heel oud zijn, bijvoorbeeld omdat er gekapt is geweest en opnieuw aangeplant.

Karakteristiek

Oude bosgroeiplaatsen zijn vaak niet zo groot, maar bij elkaar gaat het om zo’n 2000 hectare natuur waarvan de provincie de bescherming wil opheffen. Naast de waardevolle oude bodem vormen deze bosjes, singels en hagen de karakteristieke elementen van ons Gelderse landschap en bieden ze onderdak aan talloze dieren, planten, vogels, insecten en mossen.

Boerenerfgoed

Bovendien zijn deze vele kleine gebiedjes een belangrijke uitvalsbasis voor groenblauwe dooradering en het realiseren van basiskwaliteit natuur, juist buiten de beschermde natuurgebieden. De provincie heeft als partner van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel Natuur en Milieu Gelderland toegezegd zich hiervoor in te zetten. Tenslotte valt een groot deel te kenschetsen als boerenerfgoed en onderdeel van karakteristieke cultuurlandschappen

Kwetsbaarheid

Het grote aantal, de verspreide ligging en hun geringe omvang zijn de kracht en tegelijkertijd de kwetsbaarheid van deze oude bosgroeiplaatsen. In al hun bescheidenheid vormen ze een wezenlijk onderdeel van Gelderland, duizenden hectaren bos, een fundament onder ons landschap en bewaarplaatsen van biodiversiteit.

Zal het verdwijnen van één zo'n locatie daar aan af doen? Dat is afhankelijk van de plek, maar cumulatief kan het leiden tot sluipende verarming van ons landschap. Door de beschermde status van oude bosgroeiplaatsen weg te nemen, verdwijnt hun belang uit het zicht van plannenmakers en vergunningverleners. Dan is het een kwestie van tijd, misschien een paar jaar, voordat we ons realiseren hoeveel er is verdwenen wat we nooit meer terugkrijgen.

Nieuwe ontwikkelingen zijn ook onder de huidige beschermde status mogelijk, maar alleen na een zorgvuldige afweging. Dit systeem functioneert goed. Laten we daarom deze bescherming van oude bosgroeiplaatsen in stand houden, onze natuur beschermen en sluipende verarming tegengaan.

Frans Davelaar uit Putten is directeur Natuur en Milieu Gelderland. De open brief is mede ondertekend door 47 lokale, Gelderse en landelijke natuurorganisaties, waaronder Urgenda, Natuurmonumenten, Geldersch Landschap & Kasteelen, de Bomenstichting en Stichting Achterhoek Weer Mooi